

[Alfred Jensen.]

de på visse tider kan købe billetter til halv pris. Det mener jeg ikke er tilstrækkeligt. Der må kunne gives f. eks. en månedlig fribillet fra garnisonsstedet til vedkommendes hjemsted og tilbage igen. Når man kan ofre alle de mange penge på militæret, må man også kunne ofre det, som en sådan ordning vil betyde.

For det fjerde er der spørgsmålet om gensættelse af de indkaldte. Dette problem bliver særlig stort nu, da man dels genindkalder folk, der allerede er uddannet, dels i loven fastslår, at der fremtidig, i hvert fald i overgangstiden, skal ske genindkaldelser. Her må man absolut træffe foranstaltninger til at sikre, at de, der rives bort fra deres arbejde, kan genindtræde i deres gamle stilling på arbejdspladsen. Sådanne tilfredsstillende løsninger skabtes under krigen i England. Det må også være muligt her i Danmark at tilvejebringe en sådan sikkerhed for genindtræden i arbejdet, når de indkaldte kommer hjem, blot viljen dertil er tilstede.

For det femte er der behandlingen af de menige; også her tiltrænges der en forbedring. Der klages altfor ofte over, at de overordnede optræder på en måde, som ikke alene krænker de menige, men faktisk også tilføjer dem ubodelig skade. Efter min opfattelse bør man skride ind mod en sådan optræden, og især bør man skride ind mod benyttelse af disciplinære straffe, når de anvendes kollektivt, d. v. s. når de metoder anvendes, som prøjserne indførte, og som de anvendte ikke alene mod soldater, men også mod civilbefolkningen. Der bør efter min opfattelse skrives hårdt ind her, og mit parti mener, at hvis man er opmærksom på disse forhold og samtidig sikrer en udvikling og udbygning af talsmandsordningen, vil man kunne nå frem til en bedre og mere betryggende behandling af de menige.

Ja, der er adskillige andre ting, som jeg kunne have fremdraget ved denne behandling, men da jeg ikke er forvænt med, at man tager hensyn til mine bemærkninger, afstår jeg fra at omtale dem nu; hvis jeg finder det fornødent, vil jeg vende tilbage til dem ved anden behandling.

Sluttelig vil jeg sige, at hverken affattelsen af disse lovforslag eller den politik, de er udtryk for, tilfredsstillende os; vi vil derfor stemme imod lovforslagene, og vi vil opfordre andre til at spekulere over, om det ikke ville være rigtigere at sætte ind for at sikre en fredspagt mellem de 5 store fremfor at diskutere og gennemføre militærudgifter

af den art, der kun tjener til at spænde situationen og dermed øge krigsfaren.

Carsten Raft: Grønlandsdebatten tog jo den udenrigspolitiske duft af denne diskussion, og det indlæg, som mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Norup, kom med, gav militærsagligt alt, hvad der skulle siges om tingene.

Må jeg have lov at komme med et par mere politiske bemærkninger. Forsvarsspørgsmålet i Danmark er politisk i ordets egentlige forstand, meget mere end i noget andet land. Det er som oftest sådan, at der er et bestemt spørgsmål, der ned gennem generationerne og uanset skiftende politiske forhold skiller og bestemmer over landets politiske udvikling. I Tyskland og Frankrig var det vel striden mellem stat og kirke, i England var det spørgsmålet om frihandel, men i Danmark var det spørgsmålet om forsvaret. Det var det i provisorietiden og da den sejrende liberalisme blev skilt på det spørgsmål, men det var det også sammen med de økonomiske spørgsmål, da dansk politik i 1920'erne og 1930'erne skilte sig ud i to store blokke, som stod hårdt overfor hinanden. Det er et politisk spørgsmål i ordets egentligste forstand. Derfor synes jeg, at det nok er værdt at bemærke — ja, jeg synes ligefrem, man kan sige, det er noget monumentalt i dansk politik —, at dette spørgsmål nu for første gang får en sådan flertalstilslutning til sin positive løsning, som det har fået. Det er fuldkommen skelsættende, ja, det er altså afslutningen på en lang, lang politisk periode.

Jeg tror ikke, at man kan sige andet end, at det er den danske arbejderklasse, der i virkeligheden har bragt denne afgørelse. Det var det unge socialdemokrati, som i 1930'erne tog beslutningen om at føre denne erkendelse af tingene igennem; og det er denne erkendelse, som — modnet af de forhold, der var under besættelsen — nu er nået frem. Det har ikke været nogen nem sag, for der kunne aldrig blive nogen temperaments- eller mentalitetsforandring; det kan aldrig ske i Danmark, at arbejderbefolkningen glæder sig over ordensraslende marskaller og kolonner, der i timevis marcherer over dertil bestemte pladser. Arbejderbefolkningen har ikke forandret sin indstilling overfor militærvæsenet og overfor militarisme og sligt, men den har erkendt situationen, som den er, dens politikere har ført arbejderklassen igennem til den beslutning, som er truffet i dag ud fra den indstilling, at det er en, skal vi sige forbandet